

REMISSYTTRANDE

2026-08-10

Ert datum 2026-08-05

Ert dnr 511-5400-2026

Länsstyrelsen Västernorrland
871 86 Härnösand

Yttrande gällande förslag till reviderade bevarandeplaner för sex Natura 2000-områden i Ljungans vattensystem (Dnr 511-5400-2026)

Sveriges Fiskevattenägareförbund har tagit del av remisshandlingen gällande de reviderade bevarandeplanerna för Natura 2000-områdena Vattenån, Helvetesbrännan södra, Juån, Maljan, Jämtgaveln och Skjulsta strandäng. Som företrädare för landets fiskerättsägare vill förbundet lämna följande synpunkter med fokus på att värna fiskerättsägarnas intressen och säkerställa en balans mellan bevarande och nyttjande.

Övergripande inställning

Förbundet delar länsstyrelsens bedömning att de berörda områdena i Ljungans vattensystem hyser mycket höga limniska naturvärden, särskilt vad gäller bestånden av flodpärlmussla och öring. Vi stöder i huvudsak ambitionen att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för dessa arter genom att säkra god vattenkvalitet, naturlig hydrologi och fria vandringsvägar. Det är dock av största vikt att fiskerättsägarnas äganderätt och förvaltande roll respekteras i detta arbete.

1. Fisket som resurs och förvaltningsansvar

Bevarandeplanerna betonar öringens betydelse som värdfisk för flodpärlmussla. Förbundet vill understryka att öringen också är en **viktig ekonomisk och rekreativ resurs** för fiskerättsägarna.

- **Samverkan med sakägare:** Vi välkomnar att behovet av åtgärder vid dammar och fiskvägar, exempelvis vid Vattensjöns utlopp, ska utredas i samverkan med berörda sakägare. Denna samverkan måste vara reell och ske på ett tidigt stadium i planeringsprocessen.
- **Kulturella värden:** Vid restaurering av flottledspåverkade sträckor och utrivning av gamla flottningsanordningar (exempelvis i Juån) måste både naturvårdsnytta och kulturmiljöhänsyn beaktas i dialog med fiskerättsägarna.

2. Begränsningar i fisket och redskapsanvändning

Planerna föreslår restriktioner mot användning av vissa fällor och fiskeredskap för att skydda utter.

- **Proportionalitet:** Förbundet anser att eventuella restriktioner i fisket eller krav på specifika fiskeredskap måste vara vetenskapligt underbyggda, proportionerliga och geografiskt avgränsade. Det får inte leda till ett orimligt försvårande av det eventuella lokala fisket som bedrivs av fiskevårdsområdesföreningar (Fvof) och enskilda fiskerättsägare.
- **Överfiske:** Planerna nämner "överfiske av främst öring" som en hotbild. Vi menar att de lokala fiskerättsägarna, genom sina Fvof, har de bästa förutsättningarna att reglera fisketrycket genom anpassade fiskeregler. Myndigheternas roll bör vara stödjande snarare än begränsande.

3. Fiskevård och bekämpning av främmande arter

Förbundet ställer sig mycket positivt till åtgärder som syftar till att stärka de naturligt reproducerande öringbestånden.

- **Predationskontroll:** Vi stöder att fiskfaunans sammansättning följs upp och att riktade åtgärder i samråd med fvof/fiskerättsägare kan övervägas om gädda eller andra arter påverkar öringbeståndet negativt. Detta är centralt för att säkra flodpärlmusslans rekrytering.
- **Främmande arter:** Vi delar uppfattningen att utsättning av främmande fiskarter eller fiskstammar inte ska ske. Vi ser också med oro på spridningen av invasiva arter som vattenpest, vilket noteras vid Skjulsta strandäng, då dessa kan skada både ekosystem och fiskemöjligheter.

4. Hydrologi och vattenkraft (NAP)

Revideringen av planerna kopplas till den nationella planen för moderna miljövillkor (NAP).

- **Minimitappning och fiskvägar:** Förbundet stöder generellt krav på fungerande fiskvägar och minimitappningar (exempelvis vid Torringen och Vattensjön) för att stärka konnektiviteten.
- **Säsongsanpassad reglering:** Vid Skjulsta strandäng föreslås säsongsanpassade vattennivåer för att gynna ävjepilört. Vi betonar att sådana förändringar i vattenregimen måste utredas noggrant så att de inte medför negativa konsekvenser för fisket eller tillgängligheten till stränderna.

Sammanfattning

Sveriges Fiskevattenägareförbund anser att bevarandeplanerna i stort ger en bra bild av områdenas naturvärden. Vi betonar dock att:

1. **Fiskerättsägare ska ses som en tillgång** i det praktiska bevarandearbetet.

2. **Samverkan vid utredning av vandringshinder** och restaureringsåtgärder är en förutsättning för framgång.
3. **Fiskevårdsåtgärder** som gynnar naturlig öring bör prioriteras högt för att säkra både flodpärlmusslan och fiskets framtid.
4. Eventuella **restriktioner mot fiskeutövning** måste vara väl motiverade och utformas i nära dialog med de lokala fiskerättsägarna.

Vi förutsätter att förbundet och de lokala fiskevårdsområdesföreningarna hålls informerade och ges möjlighet till fortsatta diskussioner under den fortsatta förvaltningen av dessa områden.

Sveriges Fiskevattenägareförbund

Tony Forsberg

Förbundsdirektör

Borgmästaregatan 9

371 15 Karlskrona

Tel. 0455-300 312

Epost. tony.forsberg@vattenagarna.se Hemsida. www.vattenagarna.se